

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1, 2, 8, 9, 10, 11 a 34 [§ 2 ods. 2 písm. a) a c), § 3 písm. c), § 6 ods. 5, § 10 a § 12]

Zrušuje sa priama forma pomoci vo forme príspevku na vytvorené nové pracovné miesta. Priama forma investičnej pomoci pre investičné zámery s oprávnenými mzdovými nákladmi alebo s kombináciou oprávnených mzdových a investičných nákladov sa navrhuje subsumovať pod inú priamu formu pomoci – dotáciu na oprávnené náklady. Poskytovateľom tejto formy pomoci bude Ministerstvo hospodárstva SR.

K bodu 3 a 14 [§ 3 písm. c), § 16 ods. 3]

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR nebude poskytovateľom investičnej pomoci. Uvedená zmena súvisí so zrušením poskytovania príspevku na vytvorené nové pracovné miesta.

K bodu 4 a 22 [§ 4 ods. 3 a § 25 ods. 1 písm. a)]

Navrhované doplnenie nového písmena k) v § 4, podľa ktorého prijímateľom investičnej pomoci nemôže byť fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba zriadená za účelom podnikania, ktorá ku dňu podania žiadosti nevrátila už čerpanú alebo uplatňovanú investičnú pomoc vrátane úroku podľa rozhodnutia súvisí s úpravou uvedenou v bode 23. návrhu zákona, kedy prijímateľ bude môcť požiadať o zrušenie rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci aj keď už začal s čerpaním, resp. uplatňovaním investičnej pomoci.

Na základe uvedeného si prijímateľ bude môcť požiadať o zrušenie rozhodnutia, aj keď už začal s čerpaním, resp. uplatňovaním investičnej pomoci, ale nebude môcť byť prijímateľom novej investičnej pomoci, kým čerpanú investičnú pomoc nevráti aj vrátane úroku.

Zároveň sa dopĺňa nové písmeno l) ktoré upresňuje podmienky pre prijímateľa investičnej, na prijímateľa sa vzťahujú aj podmienky stanovené v § 8a ods. 4 zákona č. 523/200

K bodu 5 [§ 5 písm. j)]

Navrhuje sa za deň vytvorenia nového pracovného miesta uznať aj deň nadobudnutia účinnosti dodatku k pracovnej zmluve viažucej sa k pracovnému miestu, ktoré nebolo dovtedy považované za vytvorené v súvislosti s investičným zámerom, ale po nadobudnutí účinnosti dodatku bude priamo súvisieť s investičným zámerom. Zároveň predmetom tohto dodatku musí byť výkon práce v priamej súvislosti s realizáciou investičného zámeru.

Navrhovaná úprava má charakter precizovania právnej úpravy s cieľom zosúladiť definíciu s pôvodným zámerom tvorcu zákona.

K bodu 6 a 7 [§ 5 písm. k) a p)]

V navrhovanom bode 7. sa do definície čistého nárastu pracovných miest dopĺňa upresnenie, že táto definícia bude relevantná pre investičné zámery so mzdovými nákladmi, resp. pri kombinácii mzdových a investičných nákladov.

Zároveň sa v bode 8. návrhu navrhuje nová definícia nárastu pracovných miest, ktorá bude relevantná pre investičné zámery s výlučne investičnými nákladmi. Nová definícia je

obdobného charakteru, ako definícia čistého nárastu, ale zavádza priaznivejší režim pre prijímateľov, kedy bude pri posudzovaní splnenia podmienky nárastu pracovných miest relevantné porovnanie s počtom pracovných miest prevádzkarne v deň podania žiadosti na ministerstvo.

Navrhovaná zmena je plne v súlade s čl. 14 bod 9 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014) (ďalej len „nariadenie GBER“), pretože táto právna úprava vzťahuje podmienku porovnania čistého nárastu počtu zamestnancov v danej prevádzkarni v porovnaní s priemerom za predchádzajúcich 12 mesiacov len na investičné zámery s oprávnenými mzdovými nákladmi.

Navrhovanou právnou úpravou sa tak odstraňuje prísnejší režim oproti právnej úprave EÚ.

K bodu 12 [§ 14 ods. 3]

Navrhuje sa vypustiť povinnosť ukladať výročné správy do verejnej časti registra účtovných závierok, prijímateľovi, ktorý má takúto povinnosť v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Ide o duplicitnú povinnosť s povinnosťou podľa zákona o účtovníctve, preto sa navrhuje táto povinnosť zo zákona vypustiť.

K bodu 13 a 31 [§ 15 ods. 3 a § 28 ods. 5)]

Navrhuje sa precizovanie textu v súvislosti s aplikačnou praxou. Prijímateľovi, ktorému počas posudzovania žiadosti o investičnú pomoc (§15) alebo počas schvaľovania investičnej pomoci (§ 16 - 22) po uhradení evidovaných nedoplatkov, na úhradu ktorých bol vyzvaný zo strany ministerstva, vzniknú nové nedoplatky, tak ministerstvo žiadosť o investičnú pomoc zamietne.

K bodu 15 [§ 18 ods. 3]

Na základe skúseností z aplikačnej praxe sa navrhuje po doručení odôvodnenej žiadosti prijímateľa umožniť ministerstvu schváliť predĺženie lehoty na predloženie akceptácie a to aj opakovane.

K bodu 16 [§ 22 ods. 5]

Navrhuje sa vypustiť povinnosť pre prijímateľov zabezpečiť vinkuláciu poistného plnenia do výšky poskytnutej investičnej pomoci v prospech ministerstva.

Zmena vyplýva z aplikačnej praxe. Vypustenie tejto povinnosti sa navrhuje najmä z dôvodu, že táto povinnosť nie je opodstatnená.

Predkladateľ zároveň predpokladá, že uvedeným vypustením tejto povinnosti dôjde k postupnému vypusteniu tejto povinnosti aj pri poistných zmluvách uzatvorených v minulosti založených za účelom plnenia povinností podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

K bodu 17 a 18 [§ 22 ods. 11 a 12]

Podľa súčasného znenia zákona je prijímateľ investičnej pomoci počas realizácie investičného zámeru a počas 5 rokov (veľký podnik) alebo 3 rokov (MSP) po ukončení prác na investičnom zámere povinný zachovať pracovné miesta v počte zodpovedajúcom priemeru za 12 mesiacov pred podaním žiadosti o investičnú pomoc na ministerstvo. Nejedná sa o pracovné miesta vytvorené v priamej súvislosti s investičným zámerom, ale prijímateľ má povinnosť zachovať aj pracovné miesta celej prevádzkarne.

Uvedená povinnosť sa vzťahuje na investičné zámery rozšírenia kapacity, diverzifikácie produkcie a zásadnej zmeny výrobného procesu. Nevzťahuje sa na zriadenie novej prevádzkarne.

Povinnosť núti prijímateľov udržať zamestnanosť na rovnakej úrovni počas pomerne dlhej doby, napr. pri investícii nad 50 mil. môže realizácia investičného zámeru trvať 5 rokov a následne ďalších 5 rokov musí dodržať túto povinnosť, teda celkovo 10 rokov.

Povinnosť je v rozpore s aktuálnymi trendmi v priemyselnej výrobe (plná automatizácia, robotizácia, Priemysel 4.0), ktoré prirodzene vedú k poklesu zamestnanosti pri zvyšovaní produktivity práce a pridanej hodnoty.

Zároveň ide o vnútroštátnu úpravu, ktorá nevychádza z legislatívy EÚ. Túto povinnosť okolité krajiny podľa dostupných zdrojov nemajú a teda značne znižuje atraktivitu a konkurencieschopnosť Slovenska pre zahraničných investorov.

Preto sa navrhuje uvedenú povinnosť pre nové investičné zámery vypustiť a nahradiť ju adresnejšou povinnosťou, ktorá zároveň bude zohľadňovať súčasný vývoj a trendy.

Ako kompenzáciu za zrušenie tejto povinnosti sa navrhuje zaviesť obdobnú povinnosť zachovať pracovné miesta zamestnancov, ktoré prijímateľ prevedie na realizáciu investičného zámeru (ak prijímateľ nevytvára nové pracovné miesta). Zároveň bude prijímateľ povinný vyplácať na týchto miestach vyššiu mzdu počas obdobia realizácie investičného zámeru a následne počas obdobia 5 rokov, ak ide o veľký podnik alebo 3 rokov ak ide o MSP od ukončenia prác na investičnom zámere. Zavedenie tejto povinnosti je adresnejšie, zároveň sa zabezpečí rast miezd v podporenej prevádzkarni a zvýši sa atraktivita Slovenska pre investorov.

Ministerstvo bude vykonávať kontrolu splnenia tejto povinnosti prijímateľa zachovať pracovné miesta zamestnancov, ktoré previedol na realizáciu investičného zámeru v zmysle metodiky, ktorú ministerstvo vypracuje.

V § 22 ods. 12 sa navrhuje zaviesť všeobecná povinnosť na základe ktorej priemerná mzda zamestnancov na pracovných miestach prevedených na realizáciu investičného zámeru nesmie byť nižšia alebo rovná priemernej mzde, ktorá bola vyplácaná pred prevedením týchto pracovných miest na realizáciu investičného zámeru.

Hodnota navýšenia mzdy nebude stanovená fixne legislatívou, ale kritérium navýšenia miezd na prevedených pracovných miestach bude podstatným kritériom hodnotenia regionálneho prínosu, ktoré ministerstvo vykonáva podľa § 15 ods. 1 zákona. Tento prístup umožní reflektovať na vývoj v oblasti zamestnanosti, výšky priemernej mzdy v danom okrese, v danom segmente a flexibilne reagovať aj na prípadné krízy (ako to bolo v prípade pandémie COVID-19, energetická kríza a pod.).

K bodu 19 [§ 22 ods. 19 písm. j)]

V nadväznosti na úlohu podľa bodu B.2 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 357 zo 4. júla 2025 k správe o aktuálnom stave automobilového priemyslu v Slovenskej republike a o súvisiacich opatreniach vlády Slovenskej republiky sa navrhuje v § 22 ods. 19 písm. j) pri investičných zámeroch, ktorých oprávnené náklady sú výlučne investičné náklady sa povoliť dosiahnutie nižšieho nárastu pracovných miest ako 70 % nárastu pracovných miest uvedeného v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci.

Keďže návrhom zákona sa navrhuje zrušiť povinnosť zachovať pracovné miesta prevádzkarne, navrhuje sa zrušenie aj tejto povolenej zmeny a znenie § 22 ods. 19 písm. j) sa nahrádza novou povolenou zmenou, tak ako je uvedené vyššie.

Pre informáciu uvádzame, že znenie § 22 ods. 19 písm. j) upravuje povolenú zmenu zachovať 90 % priemeru pracovných miest za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo hospodárstva pri investičných zámeroch s oprávnenými nákladmi mzdovými alebo pri kombinácii mzdových a investičných nákladoch.

K bodu 20 [§ 22 ods. 19 písm. k)]

Zavádza sa nová možnosť (povolená zmena) pre prijímateľa investičnej pomoci podať oznámenie o zmene spojené so žiadosťou o predĺženie lehoty na ukončenie prác na investičnom zámere podľa odseku 13. Uvedenú lehotu možno po predchádzajúcom písomnom súhlase ministerstva predĺžiť o najviac 12 mesiacov.

Ministerstvo povolí túto zmenu len z dôvodov hodných osobitného zreteľa, teda výlučne v mimoriadnych prípadoch, a to za predpokladu, že nedôjde k ohrozeniu účelu poskytnutej investičnej pomoci.

Za dôvody hodné osobitného zreteľa sa na účely tohto ustanovenia považujú nepredvídateľné a objektívne okolnosti, ktoré nastali nezávisle od vôle prijímateľa investičnej pomoci a ktoré mu bránia riadne a včas ukončiť práce na investičnom zámere. Prijímateľ je povinný vznik, trvanie a dopad týchto okolností vierohodne preukázať písomnými dôkazmi.

Ide napríklad o situácie, keď dôjde k nedostupnosti tovarov, zariadení alebo služieb nevyhnutných na ukončenie prác na investičnom zámere, ich nedodaniu alebo neposkytnutiu zo strany dodávateľa, ak tieto okolnosti majú objektívny a preukázateľný vplyv na priebeh realizácie investície.

K bodu 21 [§ 22 ods. 20]

V súvislosti so zavedením povinnosti udržať prevedené miesta a vyplácať im vyššiu mzdu (bod 18, 19 a 20) sa zavádza povinnosť viesť evidenciu pracovných miest, ktoré prijímateľ previedol na realizáciu investičného zámeru odo dňa, kedy prevedenie vykonal. Prijímateľ vedie evidenciu počas celého obdobia, kedy je povinný tieto miesta zachovať podľa § 22 ods. 11. Evidencia obsahuje aj údaj o mzde vyplácanej zamestnávateľom na prevedenom pracovnom mieste.

K bodu 23 [§ 25 ods. 1 písm. h)]

Návrhom sa mení pôvodné znenie § 22 ods. 19 písm. j), preto je potrebné na tomto mieste odkaz na toto ustanovenie vypustiť.

K bodu 24 [§ 25 ods. 1 písm. p)]

V prechodných ustanoveniach § 30g sa zavádza možnosť v rámci postupu podľa § 23 zákona povoliť prijímateľovi zachovať pracovné miesta v počte nižšom ako 70 % priemeru pracovných miest za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na Ministerstvo hospodárstva SR.

V tejto súvislosti bolo potrebné doplniť odkaz na nové ustanovenie aj do § 25 ods. 1 písm. p).

K bodu 25 [§ 25 ods. 1 písm. t) a u)]

V súvislosti s novými povinnosťami, ktoré návrh zákona zavádza sa dopĺňajú nové dôvody na zrušenie rozhodnutia, a teda

- ak prijímateľ v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach povinnosť podľa § 22 ods. 11, tým že nezachoval prevedené pracovné miesta v počte najmenej 80 % počtu prevedených pracovných miest podľa rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci,

- nevedol evidenciu pracovných miest podľa § 22 ods. 20.

Povinnosť navrhovaná v písmene t) zároveň umožňuje prijímateľovi počas jedného účtovného obdobia zachovať menej ako 80 % počtu prevedených pracovných miest podľa rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci. Táto možnosť sa zavádza po skúsenostiach z aplikačnej praxe počas krízových období spôsobených napr. COVID-19 alebo energetickou krízou.

K bodu 26, 27, 28, 29 a 30 [§ 27 ods. 1 písm. c), § 27 ods. 2, 3, 4 a 5]

V nadväznosti na zrušenie poskytovania príspevku na vytvorené nové pracovné miesta a vypustenie ustanovení, ktoré určovali Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako poskytovateľa tejto formy investičnej pomoci sa navrhujú vypustiť aj ustanovenia, ktoré upravovali kompetencie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pri kontrole plnenia povinností prijímateľa a podmienok, za ktorých bola táto forma investičnej pomoci poskytnutá.

Zároveň sa v tejto súvislosti v odseku 2 navrhuje upraviť rozsah vykonávania kontroly plnenia podmienok zo strany Ministerstva hospodárstva SR.

K bodu 32 [§ 28c]

Navrhujú sa ustanovenia, ktorými sa určuje spôsob a podmienky poskytovania mimoriadnej investičnej pomoci na zabezpečenie dostatočnej výrobnnej kapacity v odvetviach čistých technológií.

Návrh zákona vytvára legislatívne podmienky na uvedenie do praxe Oznámenia Komisie, Rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu Dohody o čistom priemysle (rámec štátnej pomoci pre Dohodu o čistom priemysle) (Ú. v. EÚ C/2025/3602, 4. 7. 2025) (ďalej len „Oznámenie Komisie“), čím sa posilňuje účinnosť investičnej podpory výroby čistých technológií.

Poskytovanie mimoriadnej investičnej pomoci nebude viesť k zníženiu poskytovania regionálnej investičnej pomoci, alebo prioritizovaniu investičných zámerov žiadateľov spadajúcich do rozsahu mimoriadnej investičnej pomoci. Navrhované ustanovenia iba zavádzajú iný režim, ktorý je možné prijať na základe práva EÚ.

Mimoriadnu investičnú pomoc podľa tohto paragrafu bude možné poskytnúť na podporu investičného zámeru v priemyselnej výrobe, ktorý bude realizovaný na zabezpečenie dostatočnej výrobnnej kapacity v odvetviach čistých technológií.

Návrh ďalej vymedzuje formy mimoriadnej investičnej pomoci, ktoré sú totožné s regionálnou investičnou pomocou s výnimkou príspevku na vytvorené nové pracovné miesta, keďže účelom tohto druhu mimoriadnej investičnej pomoci nie je podpora tvorby nových pracovných miest, ale stimulácia vybraných odvetví - odvetví čistých technológií.

Poskytovateľmi mimoriadnej investičnej pomoci sú Ministerstvo hospodárstva SR pre dotáciu na dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, Ministerstvo financií SR pre úľavu na dani z príjmov a vlastníci nehnuteľností, ak ide o prevod nehnuteľného majetku alebo nájom nehnuteľného majetku.

Samostatne sa vymedzujú oprávnené náklady pre investičné zámery v priemyselnej výrobe na zabezpečenie dostatočnej výrobnnej kapacity v odvetviach čistých technológií, pretože oprávnenými budú len investičné náklady (obstaraný dlhodobý hmotný majetok vo forme pozemkov, budov, strojov, prístrojov a zariadení a obstaraný dlhodobý nehmotný majetok vo forme priemyselných práv, know-how a licencií). Oprávnenými nákladmi budú na rozdiel od právnej úpravy v § 28a aj investičné náklady na nájom pozemkov a budov podľa § 6 ods. 8 a

investičné náklady na nájom dlhodobého hmotného majetku vo forme strojov, prístrojov a zariadení podľa § 6 ods. 9.

Navrhuje sa tiež úprava, ktorá špecificky pre mimoriadnu investičnú pomoc na zabezpečenie dostatočnej výrobnnej kapacity v odvetviach čistých technológií upravuje možnosť kumulácie s inou štátnou pomocou, keďže platný zákon túto úpravu neobsahuje z dôvodu implementácie nariadenia GBER. Vzhľadom na to, že Oznámenie Komisie je samostatnou právnou úpravou EÚ a jeho pôsobnosť je vymedzená mimo nariadenia GBER, je potrebné upraviť podmienky pre kumuláciu mimoriadnej investičnej pomoci, a to tak, že nemožno prekročiť maximálnu intenzitu pomoci vypočítanú pre oprávnené náklady a maximálnu výšku pomoci. Zároveň kumulovaná štátna pomoc nemôže za žiadnych okolností prekročiť 75 % oprávnených nákladov.

Návrh zároveň explicitne vymedzuje ustanovenia zákona, ktoré sa nepoužijú pre účely poskytovania mimoriadnej investičnej pomoci a vo vzťahu k právam a povinnostiam prijímateľa mimoriadnej investičnej pomoci a pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní mimoriadnej investičnej pomoci a kontrole jej použitia.

Odvetvia čistých technológií, ktoré je možné podporiť mimoriadnou investičnou pomocou budú stanovené v zmysle § 29 ods. 1 písm. i) zákona v nariadení vlády. Návrh vykonávacieho predpisu je súčasťou predkladaného materiálu.

Žiadosť o mimoriadnu investičnú pomoc bude možné podať po nadobudnutí účinnosti zákona.

K bodu 33 [§ 30g a §30h]

V súvislosti s navrhovaným zrušením pôvodnej povinnosti podľa § 22 ods. 11 k zachovaniu pracovných miest v počte zodpovedajúcom priemeru za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo sa navrhuje upraviť právny režim pre vydané rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci, ktoré túto povinnosť obsahujú, navrhuje sa upraviť prechodný režim pre konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté a neukončené do 31. marca 2026.

Rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci vydané do 31. marca 2026 zostávajú v platnosti v rozsahu a za podmienok tak, ako boli vydané a teda prijímatelia investičnej pomoci, ktorým boli tieto rozhodnutia vydané sú naďalej povinný zachovať pracovné miesta v počte zodpovedajúcom priemeru za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo, tak ako je uvedené v príslušnom rozhodnutí. Zavádza sa však zmena, ktorá umožní týmto prijímateľom požiadať v zmysle postupu podľa § 23 v prechodnom období o povolenú zmenu, ktorou ministerstvo môže povoliť zmenu, ktorá by viedla k zachovaniu pracovných miest v počte nižšom ako 70 % priemeru pracovných miest za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo. Prijímateľovi sa poskytnutá investičná pomoc pomerne znižuje.

Pre konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté a neukončené do konca marca 2026 platí obdobný režim, ako pri vydaných rozhodnutiach. Prijímatelia budú aj po nadobudnutí účinnosti zákona povinní zachovať pracovné miesta v počte zodpovedajúcom priemeru za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo, tak ako je uvedené v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci. Zavádza sa však zmena, ktorá umožní týmto prijímateľom požiadať v zmysle postupu podľa § 23 v prechodnom období o povolenú zmenu, ktorou ministerstvo môže povoliť zmenu, ktorá by viedla k zachovaniu pracovných miest v počte nižšom ako 70 % priemeru pracovných miest za posledných 12 mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola žiadosť podaná na ministerstvo. Prijímateľovi sa poskytnutá investičná pomoc pomerne znižuje.

Pre konania o poskytnutí investičnej pomoci začaté a neukončené do konca marca 2026 sa použije nové ustanovenie § 22 ods. 19 písm. k) na základe ktorého si prijímateľ môže podať žiadosť o predĺženie lehoty na ukončenie prác na investičnom zámere o najviac 12 mesiacov.

Kontrola plnenia povinností prijímateľa a podmienok, za akých bola investičná pomoc poskytnutá podľa § 27 zákona sa vykonáva pri rozhodnutiach o poskytnutí investičnej pomoci vydaných do 31. marca 2026 podľa predpisu účinného do 31. marca 2026. To platí aj pri konaniach o poskytnutí investičnej pomoci, ktoré boli začaté a neukončené do 31. marca 2026.

Kontrolu plnenia povinností prijímateľa a podmienok, za akých bola investičná pomoc poskytnutá pri rozhodnutiach vydaných od 1. apríla vykonáva Ministerstvo hospodárstva SR.

Predkladateľ navrhuje obmedziť účinnosť nového § 28c zároveň s jeho zavedením, aby obmedzená účinnosť tohto ustanovenia bola všeobecne známa skutočnosť a umožnila prijímateľom mimoriadnej investičnej pomoci na zabezpečenie dostatočnej výrobnéj kapacity v odvetviach čistých technológií zohľadniť túto skutočnosť pri plánovaní investícií na území Slovenskej republiky.

V novom § 30h sa navrhuje zaviesť prechodné ustanovenia v súvislosti s vplyvmi nepriaznivého vývoja v medzinárodnom hospodárskom prostredí. Slovenská ekonomika je v súčasnosti vystavená viacerým nepriaznivým externým faktorom, medzi ktoré patrí makroekonomická neistota vyplývajúca z colných politík, pokles dopytu spôsobený spomalením hospodárstva kľúčových zahraničných obchodných partnerov, inflácia, pretrvávajúce dôsledky energetickej krízy a tiež možné riziká spojené s eskaláciou prebiehajúcich alebo vznikom nových vojnových konfliktov.

Z externého prostredia vyplývajú viaceré riziká spojené s nárastom globálnej neistoty, ktoré negatívne ovplyvňujú vývoj slovenskej ekonomiky. Jedným z najväčších externých rizík je nestabilita rozhodnutí v oblasti obchodnej politiky, a to najmä v podobe nepredvídateľného zavádzania a následného rušenia cieľ. Zavedenie cieľ na európsky export do USA, vrátane automobilov, vo výške 15 % predstavuje zásadný zásah do hospodárstva.

Zhoršenie vývoja v krajinách hlavných obchodných partnerov Slovenska, najmä v Nemecku, vedie k poklesu zahraničného dopytu. Tento vývoj sa prejavuje v utlmenom exporte, stagnácii priemyselnej výroby a zníženej aktivite v dodávateľských reťazcoch.

Slovenské firmy stále pociťujú dôsledky energetickej krízy. Tieto náklady môžu viesť k obmedzeniu investičných kapacít. Inflácia zároveň oslabuje kúpnu silu domácností, čo vedie k stagnácii domáceho dopytu.

Ďalším externým rizikom sú prebiehajúce vojnové konflikty – ich pokračovanie alebo eskalácia môže viesť aj k podstatnému zvýšeniu cien energií. Ďalší rast cien by mohol mať dôsledky pre konkurencieschopnosť hospodárstva.

V nadväznosti na uvedené sa navrhuje pre investičnú pomoc poskytnutú alebo schválenú do 31. marca 2026 umožniť prijímateľom požiadať o povolenie zmeny, ak prijímateľ nebol povinný do 31. marca 2026 splniť podmienku alebo povinnosť, ktorá môže viesť:

- k predĺženiu lehoty na splnenie povinnosti podľa § 22 ods. 13, a teda lehotu na realizáciu investičného projektu bude možné so súhlasom ministerstva predĺžiť na päť rokov a pri veľkých investičných projektoch až na sedem rokov.
- k zníženiu zachovania pracovných miest podľa § 22 ods. 11 v znení účinnom do 31. marca 2026 na 70 % po odsúhlasení tejto zmeny zo strany ministerstva, prijímateľovi sa zároveň bude poskytnutá pomoc pomerne znižovať.
- k zníženiu hodnoty uvedenej v § 22 ods. 19 písm. a) z pôvodných 85 % na 70 %, a teda po odsúhlasení ministerstvom bude môcť prijímateľ vynaložiť nie menej ako 70 %

opravených investičných nákladov. V takomto prípade sa bude prijímateľovi investičná pomoc pomerne znižovať.

- k zníženiu hodnoty uvedenej v § 22 ods. 19 písm. d) z pôvodných 90 % na 70 %, a teda po odsúhlasení ministerstvom bude môcť prijímateľ dosiahnuť nižší čistý nárast pracovných miest, ktorý bude min. 70 % čistého nárastu uvedeného v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci. V takomto prípade sa bude prijímateľovi investičná pomoc pomerne znižovať.

Oznámenie so žiadosťou o povolenie zmeny je možné podať len v období od 1. apríla 2026 do 31. decembra 2028.

Zároveň v nadväznosti na vyššie uvedené vplyvy nepriaznivého vývoja v medzinárodnom hospodárskom prostredí sa navrhuje v období od 1. apríla 2026 do 31. decembra 2028 neaplikovať požiadavku na prijímateľa podľa § 4 ods. 3 písm. f) zákona. Prijímateľom investičnej pomoci bude môcť byť aj fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, v prípade ktorej došlo v troch rokoch predchádzajúcich podaniu žiadosti na ministerstvo k zrušeniu rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci pre prijímateľa z dôvodu porušenia podmienok, za ktorých bola investičná pomoc poskytnutá.

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je v sledovanom období nediskvalifikovať takých prijímateľov investičnej pomoci, ktorí v dôsledku prebiehajúcej krízy neboli z objektívnych dôvodov schopní naplniť parametre investičného zámeru ku ktorému sa zaviazali na základe rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci.

Prijímateľ si zároveň bude môcť v období od 1. apríla 2026 do 31. decembra 2028 požiadať o povolenú zmenu aj v prípade, ak mu bolo už v minulosti povolené zo strany ministerstva uskutočniť zmenu pre tú istú podmienku rozhodnutia. Keďže v tomto období sa nebude aplikovať ustanovenie podľa § 23 ods. 13 zákona.

K Čl. II

K bodu 1, 2, 3 a 4 [§ 12 písm. g), § 53d, § 65b, § 70 ods. 6, § 70 ods. 13]

Nadväzne na vypustenie ustanovení v návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré určovali Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako poskytovateľa príspevku na vytvorené nové pracovné miesta je potrebné zmeniť a doplniť zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhujú sa vypustiť ustanovenia, ktoré upravovali poskytovanie príspevku podľa § 53d zákona o službách zamestnanosti.

K bodu 5 [§ 72bb ods. 1, ods. 2 písm. a) a b)]

V prechodných ustanoveniach sa upravuje postup pri poskytovaní príspevku a postup pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí príspevku podľa § 53d:

- pri poskytovaní príspevku podľa § 53d v znení účinnom do 31. marca 2026 na základe zmluvy o poskytnutí príspevku, ktorá bola uzatvorená pred 1. aprílom 2026,
- pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí príspevku podľa § 53d v znení účinnom do 31. marca 2026 na základe rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci zákona č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci vydaného pred 1. aprílom 2026 a pri poskytovaní príspevku na základe tejto zmluvy,
- pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí príspevku podľa § 53d v znení účinnom do 31. marca 2026 na základe rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci zákona č. 57/2018 Z. z.

o regionálnej investičnej pomoci vydaného v konaní začatom a neukončenom do 31. marca 2026 a pri poskytovaní príspevku na základe tejto zmluvy.

Postupuje sa podľa zákona v znení účinnom do 31. marca 2026.

K Čl. III

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. apríla 2026. Účinnosť navrhovaného § 28c predkladateľ navrhuje do 31. decembra 2030, pretože Oznámenie Komisie povoľuje schválenie mimoriadnej investičnej pomoci (t. j. vydanie rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci) do 31. decembra 2030.